

Dags att visa vad vi kan

Torsdagen den 18 april har FFV Underhåll inbjudit Försvarets Materielverk till Öppet Hus i Stockholm.

Som specialtema har man i år valt "Spaning och Optiska motmedel".

Precis i rätt tid har vi också fått den nya sektorbroschyren, som kommer att delas ut bland besökarna.

För drygt ett år sedan arrangerade FFV Underhåll ett liknande Öppet Hus på företagets Stockholmskontor. Av utrymmesskäl ska man i år hålla till på Industrihuset istället.

Inbjudan har gått ut till våra kunder inom FFV, samt till "pressfolket" som jobbar på FMVs olika enheter.

– Gästerna ska få information om FFV Underhåll, träffa sektorledningen, divisionernas ledare, samt kollegor inom FMV, berättar Agne "Challe" Gustafsson och fortsätter:

– Vi kommer att visa vårt vanliga program, det vill säga underhåll och konsultverksamhet. Inom specialtemats område, det vill säga "Spaning och Optiska motmedel", finns många intressanta nyheter, som våra gäster säkert kommer att uppmärksamma med glädje.

"Challe" Gustafsson jobbar på FFV Underhålls Stockholmskontor och har haft det administrativa ansvaret för arrangemangen kring Öppet Hus.

Den nya sektorbroschyren är rikligt försedd med illustrativa bilder – något som gör den lättläst och fängslande.

Foto: Hans Hedin

Ny sektorbroschyr

Veckan före påsk levererades en helt ny broschyr, som beskriver FFV Underhålls verksamhet. Framtagningen av broschyren har tagit lång tid. En av anledningarna till detta dröjsmål var problemen med att lyckas få fram rätta bilder och texter för att åskådliggöra hela sektorns bredd av verksamhet. Nu är jobbet klart. Resultatet blev en

snygg och innehållsrik broschyr i färgstryck – en förstklassig trycksak att sätta i händerna på kunder och intressenter.

Hittills finns broschyren endast på svenska, men en engelsk version kommer. Du kan beställa sektorbroschyren hos SD01, Margareta Eriksson, telefon 0589/81879, vid FFV Underhåll i Arboga.

ÖSTERSUND

Varslet för 20 anställda vid division Basmateriel kvarstår. Detta besked har vållat stor besvikelse från personal och fackliga representanter.

– sidan 4 –

LINKÖPING

"Gyro, flyglägesinstrument och optik". Tre viktiga områden som beskriver verksamheten vid en av Apparatavdelningens sektionsgrupper. Mer om deras jobb på

– sidan 6 –

ARBOGA

Hur lär man sig att flyga Jakt-Viggen utan att befinna sig i luften? Den frågan kan sektion Simulatorteknik besvara. Du möter detta arbetsgång på

– sidan 10 –

Bekant folk i ny funktion

Sektorstab Produktion har funnits i sin nuvarande utformning enbart sedan senaste årsskiftet. Chefen för staben har dock ett tidigare förflutet som chef för sektorstab Teknik, tf Avionikchef, projektledare JAS och mycket mera.

Vi är medvetna om att stabsnamnet Produktion inte ger någon självklar beskrivning på de arbetsuppgifter som funktionen omfattar.

Huvuduppgifterna ser ut på följande sätt:

- "hjälp-gumma" till sektorchefen
- rationalisering/produktivitetsutveckling
- projektledning JAS
- medverkan i informationsutbyte med kunder.

Sektorstabsrollen i allmänhet kommer att belysas i ett senare U-aktuellt.

Rationalisering/produktivitetsutveckling

Produktivitetsutveckling och rationaliseringar är strategiskt viktigt och nödvändigt för oss för vår fortsatta resultatutveckling. Skälen därtill är många.

Blir vi effektivare så blir vi starkare på marknaden. Blir vi starkare på marknaden kan vi tjäna mera pengar och så

vidare. Ett annat skäl är att vårt nya principavtal bereder väg för olika typer av produktavtal (exempelvis för RM 9) där vi avser att bygga in en incitamentsdel, som bland annat medför att vi tjänar pengar på att jobba mera rationellt. Vi har genom vår nya organisation, strategi, avtalsmöjligheter, omvärld med mera en god plattform för att ytterligare förbättra våra resultatmöjligheter. Detta genom ökad produktivitet som kommer både kund och oss själva tillgodo.

Hur detta ska förverkligas varierar förmodligen både mellan divisionerna och inom divisionerna.

Projektledning JAS

Den direkta projektledningen för JAS återfinns inom sektorstab Produktion. Sven Edman med några få medarbetare utgör projektledning, medan det reella arbetet med utredningar, utveckling, föreskriftsframtagning och så vidare sker inom berörda divisioner.

Att vara med i Sveriges största industripjekt ger bland annat intressanta utvecklingsprojekt, men även erfarenhet av samverkan mellan några av Sveriges största industrikoncerner (Saab-Scania, Volvo, Ericsson och FFV).

Viktigt är att gemensamt ta för oss av alla de affärsmöjligheter som finns för oss!

Rolf Forsell ansvarar numera för stab Produktion, en relativt ny stabsfunktion inom FFV Underhåll. Rolf är däremot långtifrån ny i företaget. Närmast har han jobbat inom stab Teknik.

Informationsutbyte

När det gäller informationsutbyte med kunder och omvärld är det av stort värde att vi är uppmärksamma på kunders önskemål och planer och att vi kan agera därefter på ett för oss önskvärt sätt.

Det vill säga, att vi i olika funktioner nyttjar våra kontaktytor mot kunder och ser till att erhållen information delges berörda hos oss.

Rolf Forsell

Historiskt ögonblick

Måndagen den 18 mars 1985 undertecknades det nya principavtalet mellan FFV Underhåll och vår huvudkund Försvarets Materielverk.

För att vara riktigt exakt skedde denna betydelsefulla handling klockan 15.18 nämnda datum.

Utbildningen om det nya avtalet påbörjades måndagen därpå, det vill säga den 25 mars. Sammanlagt ska cirka 400 anställda genomgå denna utbildning. Avtalet gäller från och med den 1 april 1985 och löper tre år framåt.

◀ Stående fr v: Bengt Nilsson, stab Marknad inom FFV-U, Per Helgesson, Inköpsdirektör FMV, Anders Kågström, Teknisk direktör inom FMV, Bo Bernstrand, Inköpsdirektör FMV, samt Tommy Johansson, sektorchef för FFV-U. Sittande fr v: Carl-Olof Ternryd, FMVs Generaldirektör, och Lennart Jansson, FFVs tf Generaldirektör.

Snart dags för jubileum

Jubileumsfirandet kommer att uppmärksammas av både svensk och utländsk massmedia. FFV har flera enheter i Arboga och utgör en mycket stor del av näringslivet inom kommunen. Därför finns all anledning att använda tillfället för spridande av information om att vi finns till och vad vi kan. Beslut har fattats att samtliga FFV-enheter inom kommunen, med stöd av HK, gemensamt anordnar en visning av FFVs anläggningar dit Arboga Kommuns jubileumsgäster inbjudits. Dessutom kommer ett bildspel, med tyngdpunkt på FFV, att visas i anslutning till lunchen i Sturehallen.

Jubileumsprogram den 24 maj 1985
Kl 10.30

Kungäppet, regerings- och riksdagsledamöter anländer till Arboga järnvägsstation.

Kl 10.45
Kortage från Stureparken längs Nygatan och Järntorgsgatan till Järntorget.

Kl 11.00–11.30
Högtidlighet i 700-års jubilerande Heli-ga Trefaldighets Kyrka.

Kl 11.30–12.00
Gästerna förflyttar sig till Rådhuset vid Stora Torget.

Kl 12.00–12.45
Hälsningar och tal framför Rådhuset.

Kl 12.45–13.15
Gästerna transporteras med bussar från Rådhusgatan till Sturehallen.

Kl 13.15–14.30
Lunch i Sturehallen för inbjudna gäster.

Kl 14.00–14.45
Visning av bildspel.

Kl 15.00–15.30
Sightseeingtur genom Arboga stads äldre delar och till FFV.

Kl 15.30–16.10
Visning av FFV-utställning samt flyguppvisning.

Kl 16.15
Gästerna lämnar Arboga.

För genomförandet har följande projektorganisation upprättats.

Styrgrupp:
Bengt Nilsson, UM, Arnold Junflo Div S,
Örjan Eriksson FFV EL AB.

Projektledare:
Sigvard Nilsson, SH22.

Delprojektledare:
Arne Carlsson SD02, Åke Entoft SR00,
Hans Wall SP00, Sigvard Larsson SB00, Jan Olof Björklund FFV EL AB.

Som framgår av Arboga Kommuns jubileumsprogram kommer gästerna att passera in genom FFV-U huvudingång cirka klockan 15.20.

Därefter följer:
Kl 15.20–15.30
Rundtur med bussar (Huvudvägen–O Dahlins väg–Robotvägen–Huvudvägen–Flygfältsvägen–Fälthangaren).

Kl 15.30–15.35
Mottagningsceremoni. GD Rune Nyman välkomstalar, HKH skriver namnteckning på en minnessten.

Kl 15.35–15.55
Visning av utställning i och omkring Fälthangaren.

Kl 15.55–16.05
Flyguppvisning utförd av en rote J37 Viggen.

Kl 16.05–16.10
Avskedsceremoni.

Kl 16.10–16.20
Embarkering av flygplan och bussar.

Kl 15.00–16.30
Musik av Arboga Blåsorkester.

Varje anställd har möjlighet att bevista ceremonien och se flyguppvisningen i samband med besöket vid FFV. Ledighet beviljas dock tidigast från kl 15.00. Överenskommelse träffas mellan chef och medarbetare om inarbetning av tiden på lämpligt sätt.

Bengt Nilsson, stab Marknad

Angelägen upprepning

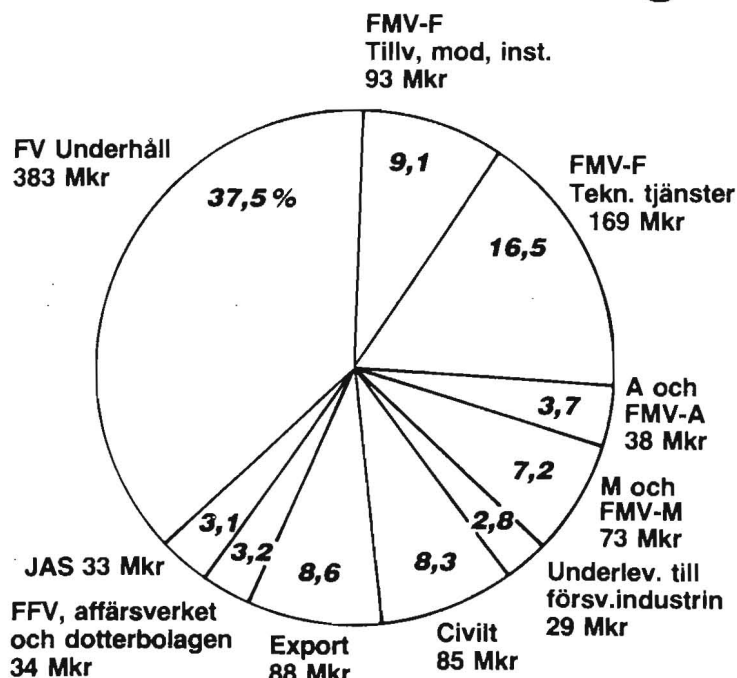
Saknade du procentsiffrorna i stab Marknads redogörelse för fakturering och kunder 1985?

Här har du diagrammet igen – nu med angivna procenttal – till allmän begrundan.

Jan-Olof Hällberg, som ansvarar för redogörelsen, vill passa på tillfället att påminna alla anställda:

– Att bevaka, bevara och utveckla våra kundrelationer är viktigt för hela sektorns medarbetarstab. Alla kan på olika sätt medverka till aktiviteter för att bygga upp allt detta som betyder så mycket i vår marknadsföring!

Kunder och fakturering

Budget 1985–1020 Mkr

Ledningen står fast vid slutbudet på 20

Varslet kvarstår för 20 personer vid division Basmateriel. Detta meddelande har väckt oro och förbittring bland de anställda på FFV Underhåll i Östersund.

– Det är dock inte helt säkert att slutsiffran blir exakt 20. Samtidigt bör sägas att det knappast kan bli några större förändringar i personalbildningen fram till den 1 september 1985, då det slutliga beslutet ska tas, säger Håkan Östergren, divisionschef för Basmateriel.

I början talades om varsel för 46 personer vid FFV Underhåll i Östersund. Så småningom sjönk siffran till 28. Efter förnyad genomgång av läget inför framtiden har företagsledningen nu kommit ned till siffran 20.

Måndagen den 1 april meddelade Håkan Östergren de anställda vid division Basmateriel att denna slutsiffra kvarstår, trots att de fackliga representanterna framfört önskemål om att samtliga varsel skulle hävas. Besvikelsen blev mycket stor, när divisionschefen meddelade att man från företagsledningens sida inte kan sträcka sig längre.

Arbetsstopp

En "vild strejk", som fick karaktären av

ett informationsmöte, utbröt under några förmiddagstimmar på tisdagen den 2 april.

Nästa dag reste Håkan Östergren till sektorchefen i Arboga för nya överläggningar.

Skärtorsdagen återkom han med samma besked till de anställda och deras fackliga representanter: Varslet står kvar för 20 personer, men med en kontrollpunkt den 1 september 1985. Detta besked resulterade i att arbetsstyrkan på 60 personer gick hem för att fira påsk tre timmar före ordinarie arbetstids slut.

"Kan inte göra mer"

– Vi är väldigt besvikna på företagsledningen, säger Bertil Johansson, fackklubbsordförande i Statsanställdas Förbund, SF, hos division Basmateriel.

– Strejkaktionen under tisdagen var inte understödd av SF. Att vi gick hem tidigare på skärtorsdagen blev en naturlig följd av det dystra beskedet vi motagit av Håkan Östergren. Vi tog helt enkelt ut ledighet som vi jobbat in förut, tillägger han.

– Från fackets sida kan vi inte göra mera nu. Vi har gjort vad vi kan. Eftersom staten äger företaget bör politikererna ta sitt ansvar. Vi har vänt oss till kommunpolitikerna i första hand för

att genom deras agerande få hjälp, säger Bertil Johansson.

Behöver få arbetsro

Håkan Östergren vill se tisdagens vilda strejk som ett informationsmöte. Han har meddelat att några löneavdrag inte kommer att ske för den tid personalen vägrade arbeta.

Likaså ser han torsdagens tidiga hemgång som något naturligt i samband med stundande helg, samt personalens besvikelse över beskedet att 20 personer kanske kommer att bli uppsagda till hösten.

– Självklart förstår jag deras besvikelse, men efter flera överläggningar inom företagsledningen är vi överens om att stå fast vid varslen för 20 anställda. Det är viktigt att de som drabbas får möjlighet att söka nya jobb redan nu, säger Håkan och fortsätter:

– Från företags sida vill vi på alla sätt stödja de varslade för att de ska kunna få arbete i framtiden. Detta stöd sker till exempel genom erbjudande om utbildning, tjänstledighet och liknande åtgärder.

– Jag hoppas innerligt att vi, trots den besvärliga situation vi befinner oss i, ska kunna få arbetsro och styrka att jobba vidare med de åtaganden vi har idag. Det värsta som kan hända oss är att våra goda kundrelationer påverkas negativt av de svårigheter vi brottas med nu.

– Jag har den förhoppningen att vi gemensamt ska fortsätta att värna om våra kunder, avslutar Håkan.

Funderingar från golvet

Den som har idéer ska presentera dem. Förre eller senare kan det dyka upp en idé som man kan göra något av, tycker Basmateriels chef Håkan Östergren. Tack för det löftet. Det är bara synd för oss att det inte är vi som kan göra något av dem. Är det så, att det är bara chefspersoner som kan göra något av och utsluta de andra i kollektivet (arbetsplatsen).

Det har, enligt vad jag kan förstå, bestämts att vi på "golvet" ej ska få ta del av dessa idéer. Det är fastslaget i en plan att så ej ska vara möjligt. Det är många som varit effektiva på chefens order, men ack så dyrt. Det är många som vill vara duktiga, men det blev fel.

Det är inte lätt för oss som är vana att arbeta enligt femledarsystemet, när det nya "som gäller" är halvledare. Att vi får svårt att hävda oss bland alla halvle-

dare och likriktare är kanske vårt eget fel. Vi har från ledningen blivit matade med många ritningar med streck och figurer, som det varit svårt att förstå meningen med. Ritningarna har kanske varit undervisningsmateriel i halvledarkunskap? Förlåt oss, alla Chefer! Naturligtvis är det svårt för er att leda oss i vårt arbete när vi inte vet hur styrströmmarna ska anslutas. Det finns entreprenörer som kan klara sådant. Det finns konsulter som kan tala om var anbringandet ska ske. En del kretsar styrs direkt av konsulter. Det är synd om oss på golvet som inte kan det här.

Vi måste lära oss att använda oss av den nya tekniken. Den som vi enligt reklamen redan kan, till och med framtidens. Det är väl den med de logiska kretsarna och sånt? Är det ett system som bygger på principen "är krets" och "icke krets"?

Och uttryckes binärt med 1 eller 0 där varje nolla före den första ettan i avläsningens riktning är en nolla och den första ettan har sitt värde i förhållande till efterföljande nollor.

Om det fortfarande gäller är en etta följd av nollor bara värd hälften av talserien plus ett i förhållande till om det är bara ettor. Likaså varje etta i sin position är sig själv nog i värde. Vad som händer om en etta tillförs respektive avförs från systemet, vet jag ej. Men för oss som är "ett företag i tiden" är det väl 60 som är basenhet innan någon storhet föränd-

U som i Utveckling på temadag hos Basmateriel

De kom, de tittade och de tyckte det var intressant.

"De", det var representanter från olika hjälporganisationer i Sverige, som runt om i världen hjälper till med U-landsarbete och katastrofinsatser.

De var inbjudna för att beskåda och åhöra vad division Basmateriel kan göra för att effektivisera arbetet vid olika slag av hjälpinsatser.

Representanterna kom från Civilförsvartsstyrelsen, Exportrådet, Swerelief, Evangeliska Fosterlandsstiftelsen, Sida och TEMU-bolagen.

Tre Basmaterielare har i omgångar arbetat med U-landsarbete och katastrofhjälp, och det är deras erfarenheter som ligger bakom konstruktionen av EWC (Emergency Workshop Container). Den består bland annat av en container, komplett utrustad till verkstad och ett vidhängande tält att utföra reparationer i.

Initiativet till temadagen togs av Sten Lindqvist och Lars Eriksson, båda fd biståndsarbetare. De är "hjärnorna bakom EWC", och avsåg att marknadsföra produkten inför de inbjudna.

Dagen började med en genomgång av Basmateriels resurser när det gäller teknikupphandling och dokumentation. Därefter vidtog demonstration av EWC, GPU (Ground Power Unit = aggregat för civila flygplan vid markuppehåll) och utrustningar för produktion av reservkraft.

Väckte intresse

Gästerna fann allt detta intressant,

ras. Det är kanske där vårt unika ligger? Det gäller att vi får in kompetens i företaget. Man ska ha ut vår kompetens på marknaden. Det kan vara någon som blandat ihop att sälja produktionsresurser med produktionsresultat. Man får nog undersöka det närmare. Eller är det begreppet resultat i förhållande till organisation, resursanvändning. Och säljer produktionsmedlen därför att resursen är jag när organisationen är vi.

Vi på golvet måste också lära oss att tänka i långsiktiga filosofiska banor med strategiska inslag där taktiken med finter som spetskompetens är väl grundad, med "lönsamhet på sikt" som ledstjärna. Detta med tanke på den vinstgivande framtid man (vi) har framför sig.

Intresset för division Basmateriels resurser att effektivisera biståndsarbetet i U-länderna var givetvis stort bland gästerna vid temadagen.

Rolf Andersson, th, berättade bland annat om små elverk för de olika U-hjälpsrepresentanterna.

Foto: Hans Brännström

speciellt väckte EWC berättigat uppmärksamhet. EWC är avsedd att placeras varhelst den behövs. Den har eget motordrivet elverk, samt kan utrustas så att två man ska klara sig två veckor i "bushen".

Ovanpå allt detta fick gästerna också veta att Basmateriel kan sälja utbildningspaket i till exempel teknik, administration eller reservdelsplanering, vilket också borde vara intressant för ett U-land.

Gästerna nöjda...

Att gästerna tyckte dagen var givande framgår av vad Lennart Tollerz, blivande chef för specialenheter för kata-

strofhjälp inom arméns FN-avdelning, sa:

– Det är stimulerande för oss att se vad ni kan, i synnerhet som det rör problem som vi dagligen brottas med.

"Värdefulla kontakter"

Stig H Eriksson, marknadschef vid division Basmateriel, var också nöjd:

– En mycket givande dag! Vi knöt värdefulla kontakter för framtida behov. Vi har redan avlämnat en offert som en följd av planeringsarbetet med temadagen, och vi arbetar på ett par offerter till. Vi tycker det ser hoppfullt ut!

Till sist en affärsidé för framtida framgångar. Vi effektiviserar U-sektorn med textskärmar med uppgifter om konsulter och entreprenörer, som eventuellt intresserade kunder kan vända sig till. Uthyrning av programvara kan organiseras direkt från FFV HK. Om det vid HK behövs personalförstärkning för uppgiften, kan det undvikas genom att lägga ut förstärkningen på entreprenad. Det går nog att rationalisera bort någon "brevduva". Det är skönt att arbeta i ett företag där vi får ha idéer som man kan göra något av.

Vi måste arbeta för verksamheten. Man är så många som sysselsätter sig med koncernen.

Helmer Olsson

Aprilskämt med färg

Givetvis slapp inte de anställda på Basmateriel undan på morgonen den 1 april.

Vid varje stämpelklocka fanns ett anslag som uppmanade alla som har telefon att ta sin gamla Dialog med sig till förrådet. Där skulle man få den utbytt mot en färgglad Diavox med knappar. De flesta anade ugglor i mossen, men några stycken gick på det. Till allmän muntration för Olle Lorentzen, som kunde upplysa vederbörande om dagens betydelse.

Det var förstås inte lika muntert för de drabbade, även om skämtet kan räknas till avdelningen oförargliga...

Teknik och mekanik

– Våra huvuduppgifter är att sköta leveranskontroll åt FMV, hålla kontakten med förband och tillverkare, utarbeta föreskrifter, föreslå förbättringar för att minska underhållskostnaderna och för att öka flygsäkerheten, samt utföra tekniskt utvecklingsarbete och tekniskt konsultarbete till vår egen verkstad, förklarar Ingmar Widman, chef för gruppen "Gyro, flyglägesinstrument och optik".

– Vår framtid ser ljus ut. Där kommer bland annat den nya generationen av tröghetsnavigering med lasergyron. Allt vad kullager och kardaner heter ersätts med datorer.

– Snart åker vi till USA och tittar på den nya gyrotekniken, berättar Ingmar entusiastiskt.

– Och för tillfället har gruppen överbeläggning, vilket vi hoppas kunna åtgärda på bästa sätt.

Gruppen är indelad i olika arbetsområden, som spänner över ett brett register.

Maringyron

Här arbetar två tekniker, som bland annat gör leverans- och ankomstkontroller, reparerar och utarbetar föreskrifter och instruktioner.

– Marinen, FMV-M, betalar oss drygt en miljon kronor per år för att få uppdrag och tjänster utförda, berättar Lennart Jansson. Jobbet består ofta i att vi till exempel reser ut till någon torpedbåt för att reparera eller överse ett gyro.

Tröghetsnavigering – TN

TN är avancerad navigering där man utnyttjar trögheten i gravitationen. Tre grabbar jobbar med denna speciella typ av instrument, som uteslutande sitter i JA37, Viggen. Och naturligtvis kommer det att finnas i JAS-flygplanet, vilket gruppen redan fått känna av.

Projektledaren, Lars-Gunnar Lundén, är den som håller ihop och har system-

kunnandet för navigeringssystemet. De andra två har hand om hårdvaran och gör dessutom testprogram för korttest.

FLI35

Flyglägesinstrument 35, FLI35, är ett instrument som sitter i flygplan 35 C och F Draken. Instrumentet visar flygplanetets vinkelförändring för piloten.

– Vi har på FMV-F uppdrag tagit fram en ANPE (= anpassningsenhet) till flyglägesinstrumentet i Draken, för att ge flygföraren en större navigeringssäkerhet. FLI35 ska ersätta de nu befintliga FLI25 och FLI27 i Draken. För tillfället pågår leveranskontroll av gyron och gyroförstärkare och vi håller på med underhållsförberedelser, förklarar Lars-Gunnar Lundén, projektansvarig.

FLI37

Här handlar det just nu om flyglägesindikatorn i Viggen. Den ska få ett bättre felvarningssystem, vilket de två specialisterna i gruppen Lars-Erik Andersson och Pär Magnusson intensivt jobbar med.

Värt att veta om "Gyro, flyglägesinstrument och optik"

Grupp "Gyro, flyglägesinstrument och optik" tillhör Apparatavdelningens tekniska sektion inom division Flygteknik.

Gruppen har idag 13 anställda och beläggningen är god.

Gruppens totala timproduktion beräknas under 1985 bli cirka 20 000 timmar, varav cirka 18 000 eller 90 procent direkt produktiva.

Cirka 80 procent av alla beställningar är externa, vilket innebär täta besök hos förband, tillverkare och beställare.

Gruppen ansvarar för

- tekniskt underlag för underhåll, reparation, modifiering och leveranskontroll på alla gyro- och flyglägesinstrument inom armén, marinen och flygvapnet.
- tekniskt underlag vad gäller konventionell optik och bildförstärkare samt gyron som ingår i marinens navigerings- och vapensystem.

FLI25 och FLI27

Det här är Ingmar Widmans eget område. Han kallar det för ett livsuppehållande arbete, eftersom flyglägesinstrumenten som sitter i Draken-planen ska bytas ut mot FLI35.

– Det här är ett jobb som jag får ägna mig åt "på halvtid", ler Ingmar. Administration tar mycket tid...

Horisont- och lodgyron

Ett gyro står och faller med sina kullager. Bertil Fransson kan allt om kullager. I hans jobb ligger inte bara teknik – sättet att prova och smörja är en konst! Han har blivit konsult för hela FFV när det gäller miniatürkullager. Det kan vara intressant att veta att det i ett flyglägesinstrument som till exempel FLI25 finns cirka 150 kullager av 24 olika typer!

Förutom kullager handlägger Bertil alla horisont- och lodgyron som finns i helikoptrar och flygplan.

Gyrokompasser

Här jobbar den enda kvinnliga teknikern i gruppen – Gun Kleist. Hon ansvarar för hållfastaccelerometrar och reservkompasser, samt alltifrån enkla magnetiska kompasser till avancerade gyrosynkompasser.

Optik

Två grabbar samsas om ett brett område – avstånds- och observationsinstrument, bildförstärkare och optiska instrument i stridsfordon, kikarsikten, gyrokompasser till armén med mera.

Gun Kleist förbereder underhållsföreskrifter för hållfastaccelerometrar.

Foto: Ann Wilson

FFV gästades av norska försvaret

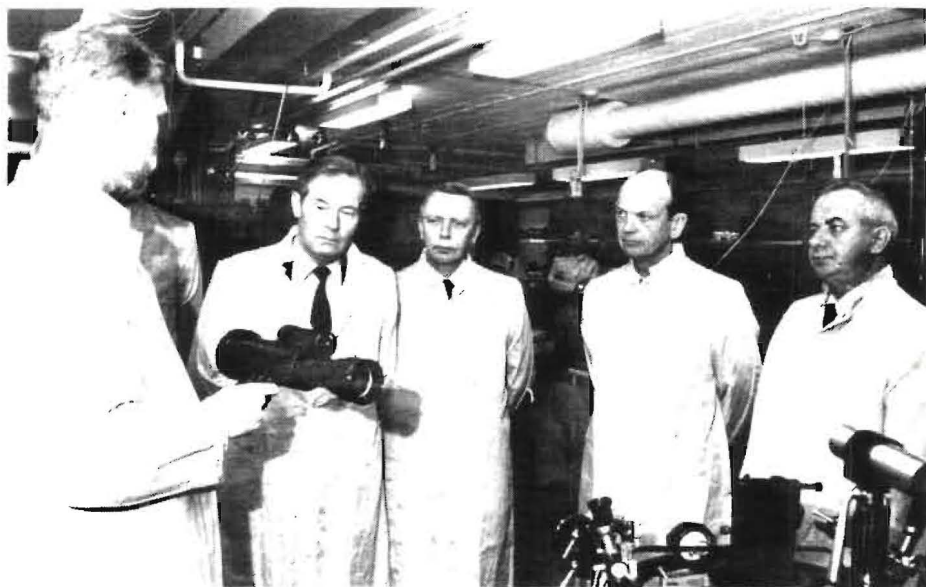

Den 20 mars hade FFV Underhåll, FFV Materialteknik och United Stirling AB i Linköping celebret besök av norska försvarets underhållschefer.

Armén, marinen och flygvapnet var alla representerade på högsta nivå.

Avsikten med besöket var att dels visa såväl hård- som mjukvara, dels via diskussioner erbjuda det norska försvaret våra tjänster.

Eftersom intresset gäller hela koncernen, fortsatte gästerna efter visiten i Linköping till Eskilstuna för vidare diskussioner med Försvarmaterielsektorn. Och dagen därefter fick FFV Elektronik AB visa sina resurser i Växjö.

Claes-Göran Bringdal, chefen för Apparatavdelningen i Linköping, visade upp något av vad vi inom sektor Underhåll kan erbjuda kunder som till exempel norska försvarets underhållschefer.

Foto: Niklas Forslind

Åke Larsson inspekterar en bildförstärkare.

Foto: Ann Wilson

En mycket viktig funktion som inte får förbises är kontrollen av optikmateriel vid förband.

– Vi åker ut till förbanden för att se över förråden och konstaterar då ofta att materielen till exempel legat för länge eller helt enkelt är trasig. Då ser vi till att sakerna kommer in till Underhåll, eftersom vi har kompetensen att klara av jobbet. Och det ger jobb till produktionssektionen, berättar Åke Larsson och Sture Johansson.

Hans går till IG JAS

Industrigruppen JAS har ett projektkontor som är sammansatt av representanter för de fem utvecklande företagen Saab-Scania, LM Ericsson, Volvo Flygmotor, Ericsson Radio System och FFV.

FFV representeras från den 1 april av Hans Peterson, som tidigare var chef för ekonomiservice, SE50, i Linköping.

Projektkontoret har till uppgift att driva och koordinera den kommersiella och tekniska dialogen mellan delägarföretagen och Försvarets Materielverk. Hans kommer till största delen att arbeta med kalkyler, analyser, offerter, kontraktsadministration, rapportering osv. Hans nya arbetsplats är i IG JAS lokaler på Saab-Scania, Flygdivisionen och har telefon 013-183902.

Hans Peterson är vår nye man i IG JAS från den 1 april.

Foto: Barbro Bergström

Det handlar om stora, tunga apparater

Här är gruppen som har tekniskt ansvar för hydraulapparater, landställ, växellådor, drivaxlar, konstantvarvtalsväxlar, eldomkrafter med mera till SK60, Lansen, Draken, Viggen, JAS och helikoptrar.

Men det är inte slut med det. De jobbar också med hydraulapparater och växlar till stridsfordon. Det här visar att huvudkunderna är FMV-F och -A, där flygsidan till cirka 90 procent belägger arbetstiden.

– Vårt jobb är i stort uppdelat på konsultation och materieluppföljning, förklarar gruppledaren Staffan Andersson.

Gruppen "Hydraulik och växlar" är en av de fem grupper, som tillhör tekniksektionen inom Apparatavdelningen, som i sin tur tillhör division Flygteknik.

– En annan stor del i vårt arbete är underhållsberedning, vilket bland annat innebär att vi tar fram föreskrifter. Vi jobbar med ett grundunderlag från tillverkaren, vilket ofta är på engelska. Vi ska anpassa detta underlag till vår

svenska standard. Föreskrifterna används i huvudsak vid vår produktionsverkstad.

– För stridsvagn 103 och kanonen Haubits 77 har vi dessutom tagit fram reparations- och översynsföreskrifter, som används vid förbandsverkstäderna.

Ett typfall

För att konkretisera gruppens arbete berättar Staffan Andersson om ett typfall, som just varit aktuellt.

– Vi upptäcker en dag för några år sedan vid en normal översyn på flygplan 37, Viggen, att regulatorhuset i ett reservelaggregat har spruckit. Vi vänder oss till FFV Materialteknik, som ju finns på tomten, och låter experterna där med avancerade metoder leta sprickor. Vi hittar fler spräckta hus! Nu är det dags att kalla samman folk från FMV, F-QU, Saab och leverantören Garrett från USA. Tillsammans med labbet informerar vi om sprickorna.

Vi reser till USA

– Garrett tar med sig ett undersökningsobjekt hem till USA. Vi gör prov i vår vindtunnel och utsätter regulator-

Värt att veta om "Hydraulik och växlar"

Hydraulik och transmissioner är en grupp inom tekniksektionen vid Apparatavdelningen i Linköping.

Gruppen har åtta anställda och omsättningen 1985 beräknas till 2,7 miljoner kronor.

Gruppen arbetar mot FMV, förband och den egna produktionsverkstaden.

Verksamheten kan beskrivas enligt följande:

- teknisk konsultation
- materieluppföljning
- underhållsberedning
- underhållsplanering för tvätterier och

huset för motsvarande belastningar som vid flygning. Vi beordrar också in vissa apparater för vidare undersökning hos oss. När vi vet att vissa åtgärder vidtagits utvärderas resultatet, säger Staffan och fortsätter:

– Nu besöker vi Garrett i Los Angeles. Våra undersökningsresultat jämförs och eventuella restriktioner diskuteras. Leverantören visar oss ritningar på ett nytt hus av samma material som tidigare, men nu förstärkt.

– Leverantören har förstått att samtliga hus måste bytas ut. För att studera spricktillväxt och bestämma maximal drifttid för aggregat i tjänst gör vi ytterligare vindtunnelprov.

– Plötsligt brister ett hus! Nu är det allvar! FMV informeras omedelbart och kallar till möte redan följande dag i Stockholm. Här bestäms att aggregat över viss drifttid måste bytas före nästa flygning. Ändringsföreskrifter ges ut.

Modifiering

– Vi planerar modifiering av regulatorhusen. Ordern går till Apparatavdelningen, sektion Produktion, som får i uppdrag att modifiera cirka 370 elaggregat under perioden 1983–1985, berättar Staffan vidare.

– Som sagt – detta är ett typfall för tekniksektionen. Vi håller kontakt med

Nästan hela gruppen "Hydraulik och växlar", FA24, är samlad kring en vingrodercyllinder till fpl 35 Draken, som havererat. Cylindern kom till gruppen för att man skulle fastställa vilken vinkel rödret hade vid nedslaget. Sådana beräkningar kan man nämligen utföra inom gruppen.

Stående fr v Elov Fernkvist, Arne Jordelius, Jan Tapper och Bo Stigenäs. Sittande fr v Staffan Andersson, gruppledare, och Reinhold "Regus" Gustavsson. Saknas på bilden gör Stellan Stålbom och Ragnar Petersson.

Foto: Niklas Forslind

Tacksamma flygare

Söndagen den 24 mars snurrade rotorbladen för 150 flyghistoriker. Ivar Gustavsson och Raoul Björlin körde åtta demonstrationer under tre förmiddagstimmar i rotorprovsningsanläggningen.

Flyghistorikernas ordförande, general Nils Personne, sa:

– Det var det trevligaste och bäst organiserade studiebesök föreningen varit med om!

Svensk Flyghistorisk Förening, SFF, höll sitt 24:e årsmöte på lördagen. Vid middagen på mässen vid FFV Underhåll i Linköping informerade Seve Ungermark om FFV-koncernen och Ingemar Lindstrand om FFV-U.

En omfattande kommers av flyglitteratur hölls efter middagen. Conny L A Peterson var särskilt inbjuden och sålde sin nya bok "Flygkompaniet och CVM – glimtar från en flygverkstad".

SFF har 2000 medlemmar, varav de flesta i Stockholm. 150 deltog och togs om hand av tolv funktionärer hos FFV Underhåll i Malmslätt.

Förutom "rotortornet" visades apparatverkstaden av Pehr Johansson, och C-hallen med bland annat kapslar och B18B-arbetet av Jonne Eriksson och pensionerade Saab-konstruktören Kenneth Lindqvist.

Vid FFV Materialteknik delade Yngve Lindblom, Sven-Åke Karlsson och Bertil Wikvist på visningen, som imponerade mycket på gästerna. Rundvandringen leddes av Ingvar Persson, Carl Erik Johansson, Owe Svensson och Ingemar Lindstrand.

Ingvar Perssons grupp av ledande medlemmar i SFF hade mycket gott att säga om visningen. Här vid rotorprovsningsanläggningen.

Foto: Ingemar Lindstrand

Veteraner...

Bland gästerna fanns flera märkesmän inom svenskt flyg, till exempel 88-åriga generalen Nils Söderberg och förra generaldirektörerna för FFA, Bo Lundberg och Lars Brisning. En av de skickligaste provflygarna vid CVM på 40-talet, Eric Boberg fanns på plats bland de många vitala veteranerna.

... och ungdomar

Tro nu inte att SFF bara samlar äldre herrar; många yrkesverksamma från flygvapnet, civilflyget och andra branscher, åtskilliga studerande ungdomar och några damer deltog.

Mässen hedrade sig som vanligt med fin service och god mat.

Vakten hade påpassligt hissat såväl dansk som finsk flagga, vilket gästerna från grannländerna tacksamt uppmärksammade.

Ny på museet

Föreningens sekreterare, major Sven Scheiderbauer, Uppsala, blir den 1 juli intendent vid Flygvapenmuseum, vid sidan av museichefen Axel Carleson.

För säkerhets skull noteras att SFF inte ska förväxlas med ÖSF, Östergötlands Flyghistoriska Sällskap, vilket är en stödförening för Flygvapenmuseum med 2600 medlemmar.

kunden, utreder, testar och skriver föreskrifter. Vi förbereder alltså jobbet åt produktionssidan, förklarar han.

JAS och systemansvar

– Och nu kommer JAS-tekniken, som på sätt och vis blir ny för oss. Tidigare hade vi hand om apparater, men nu är allt integrerat i hela system som till exempel broms- och hydraulsystem, som inte bara innehåller hydraulik utan även mikroprocessorer.

– Att ha systemansvar är något nytt för oss. Men det är också mycket stimulerande med den nya tekniken. Själv ser jag verkligen fram emot allt det nya som möter oss de närmaste åren, säger Staffan.

Originalintresse?

Vi kommer att lämna iväg alla originalbeskrivningar till Överskott för försäljning vecka 17.

Är det någon eller några som har intresse av originalbeskrivningar, kan ni komma till AK56, Biblioteket, för att själva titta igenom det som finns.

Originalbeskrivningarna är på olika instrument.

Biblioteket.

Skicka en sticka!

Du som har en gammal räknesticka ligande undangömd till ingen nytta! Här har du chansen att göra en hjälpsats för skolelever i Tanzania och Mocambique.

Räknestickorna kommer att vidarebefordras till mottagarna genom organisationen "Brödet och Fiskarna".

Uppsamling sker på SFs expedition i personalbyggnaden vid FFV Underhåll i Arboga. Även bruksanvisningen till stickan är välkommen!

Tack på förhand!
SF 2152

De överlever alla "flygplanskrascher"

Tänk dig att du är en av flygvapnets piloter. Du flyger med Jakt-Viggen och ska just gå till anfall mot ett uppsatt mål.

Då händer det!

Du förlorar kontrollen över planet, varningslamporna blinkar och ingenting tycks fungera. Marken kommer närmare med våldsamt fart. Hur du än försöker kan du inte få grepp om situationen.

I samma ögonblick planet ska slå i marken, blir det tyst och stilla. Det enda du hör är flyglärorens ord i hörlurarna:

– Här bryter vi. Hann du se vad du gjorde för fel? Vi kan backa tillbaka och titta på det en gång till.

Du befinner dig i en av simulatorerna vid landets flygflottiljer, installerad och driftsatt av sektionen Simulator teknik, AS70, inom avdelning Systemteknik.

I en flygplanssimulator simulerar man riktig flygning. Simulatorerna används i utbildnings syfte för flygvapnets piloter. Sedan antalet tillåtna flygtimmar reducerats har simulatorflygningen fått en ännu viktigare roll för vårt lands luftförsvär.

– Det är naturligtvis mycket billigare att "flyga" med hjälp av simulatorn än att göra det i verkligheten. En vanlig flygtimme kostar cirka 20 000 kronor, medan samma kostnad i simulatorn stannar vid 2 000 kronor. Dessutom kan du utföra övningar och till exempel skjuta på uppsatt mål utan den extra kostnad som det skulle medföra i verkligheten, berättar Anders Unell, sektionschef för Simulator teknik, AS70.

AS70 har medverkat vid projektering och installation av alla simulatorer som flygvapnet har i drift idag.

Sektionen är samtidigt systemansvariga för denna viktiga övningsmateriel.

Anders Unell och Lars-Åke Karlsson vid sektionens utvecklingsystem för UTB, utbildningsbandspelaren som är ett värdefullt redskap i JA 37.

Foto: Ingemar Kjellberg

– I julas kom det ut ett nytt datorprogram till JA 37, "Edition 26". Innan det ens fanns i flygplanen var vi färdiga med modifieringen av motsvarande program, så att man kunde testa det i simulatorn, berättar Anders.

– Så fort flygplanssystemen byggs ut eller modifieras, måste simulatorerna anpassas därefter. Detta har även gett oss jobb med AJ/SH 37, vars minne ska utökas. Vi får inte plats med motsvarande program i simulatorn. Enda möjligheten är att koppla till en "slavdator".

– Vi har anskaffat den dator som behövs och bygger nu sammankopplingskretsar mellan datorsystemen.

– Sedan har vi även levererat tre simulatorer för Draken till finska flygvapnet. I samband med leverans har vi naturligtvis byggt om och anpassat dem så att de fungerar och ser ut som finska flygplan. Nu återstår modifieringsbeställningar på de finska simulatorerna, säger sektionschefen.

– Om Österrike köper 35:orna, som det pratats om, ingår en simulatorleverans i köpet, liksom utbildning för deras tekniker.

Vi utbildar alltid förbandspersonalen som ska sköta simulatorerna i samband med leverans och driftsättning.

Inom AS70 pågår ett spännande utvecklingsprojekt, som hittills bekostats med avdelningens egna medel. Idén bakom projektet är att utbildning och träning av tekniker och systemoperatörer kan göras effektivare med hjälp av datorstöd. I datorn ska modeller av värmeverk, flygplan eller liknande finnas. På en grafisk skärm ritas systemet upp. Via ett manöverbord kan man sedan påverka systemet och laborera utan risk att förstöra något, som skulle medföra stora kostnader i verkligheten.

– Arbetet har pågått i ett års tid. Tanken är att vi ska visa upp en demonstra-

Värt att veta om Simulator teknik

Sektion Simulator teknik, AS70, tillhör avdelning Systemteknik inom division Avionik. Sektionen har 30 anställda, som arbetar under sektionschef Anders Unells ledning.

Orderingången 1984 uppgick till drygt 15 miljoner kronor.

Verksamheten vid AS70 kan beskrivas på följande sätt:

- Sedan början av 60-talet medverkar sektionen vid upphandling och drift av flygvapnets simulatorer för flygplan 35, AJ/SH 37, JA 37, JAS 39 och TP 84.
- Sektionen medverkar också vid projektering och modifiering av kärnkraftsimulatorer.
- Inom AS70 arbetar man även med utrustning för presentation och utvärdering av databand, inspelade från flygplan.

AS70 återfinns i By 31 vid FFV Underhåll i Arboga, men flera medarbetare reser mestadels varje vecka ut till landets olika flygflottiljer.

tionsmodell på Le Bourget, där vi programmerat datorn med en RM8-motor, säger Anders.

– Vi kallar denna nya simulator för "Sisu", vilket står för "Systemsimulator för interaktiv utbildning", men vi är inte nöjda med namnet. Trots namntävlingar har vi inte lyckats hitta något bättre. Kanske U-aktuellt läsare kan hjälpa till?

AS70 har också hand om markavspelningsutrustningarna för UTB-bandspelarna i JA 37. Som bekant ingår två bandspelare i Jakt-Viggen's utrustning, RUF och UTB. Den förstnämnda registrerar 800 olika signaler och har bland annat stor betydelse för underhållsarbetet.

UTB används för utbildning av piloterna. Den registrerar hur piloten utför sitt uppdrag rent taktiskt. Den information piloten får när han sitter i kabinen, kan han senare återupprepa via UTB-bandet.

– Markavspelningsutrustningarna är tillverkade av Ericsson Radio Systems, ERA. Vi har kompletterat dem med en dator till för att kunna göra utvärdering och simulering av robotskott, berättar Anders.

– Flygvapnet har köpt in fem nya markavspelningsutrustningar, som i stort sett är likadana som de fasta utrustningar vi redan har ute vid förbanden. De nya utrustningarna kommer att få en delvis annorlunda utformning, som innebär att de blir transportabla. Vi fick beställning på det jobbet i julas och beräknad leverans ska ske andra delen av 1986, avslutar Anders.

När "minnet" sviker löser AS60 problemet

En fredagkväll ringde några kollegor till Anders Forss, sektionschef för Databehandlingsteknik AS60. De jobbade övertid för att hinna få fram viktig information till sektion Autotestteknik.

– Det är något som är galet med systemet! Det är en massa fel på skivminnets information, förklarade de.

Tillsammans bestämde de sig för att använda "back-up"-systemet, det vill säga återställa informationen till rätt skick från de magnetband den överförts till tidigare.

– Problemet var bara att vi hamnade i den sämsta tänkbara situationen i fråga om "back-up". Vi blev tvungna att återställa fyra veckors produktion så fort som möjligt, berättar Anders. Ett spännande och tidspressat jobb väntade AS60-gänget.

Skulle de hinna bli färdiga i tid?

Sektion Databehandlingsteknik svarar för drift och utbyggnad av division Avioniks TEDAX-system. TEDAX betyder teknisk databearbetning med VAX-datorer. Hos AS60 finns två av företagets VAX-datorer placerade. Härifrån bearbetas alla former av teknisk databehandling som förekommer inom divisionen. När fel och oklarheter uppstår kontaktar man Anders Forss och hans medarbetare.

– Vi har till exempel över 60 bildskärmsterminaler inom Avionik som är anslutna till VAX-datorerna. Avdelning Mätteknik använder datorerna för utbildning i programmeringsspråk, för att nämna ett annat användningsområde. Oavsett vilken användning man har av TEDAX-systemet, så går det via oss, förklarar Anders.

– Vi jobbar också med operativsystemunderhåll och programmering på de datorer som FMV har utplacerade inom

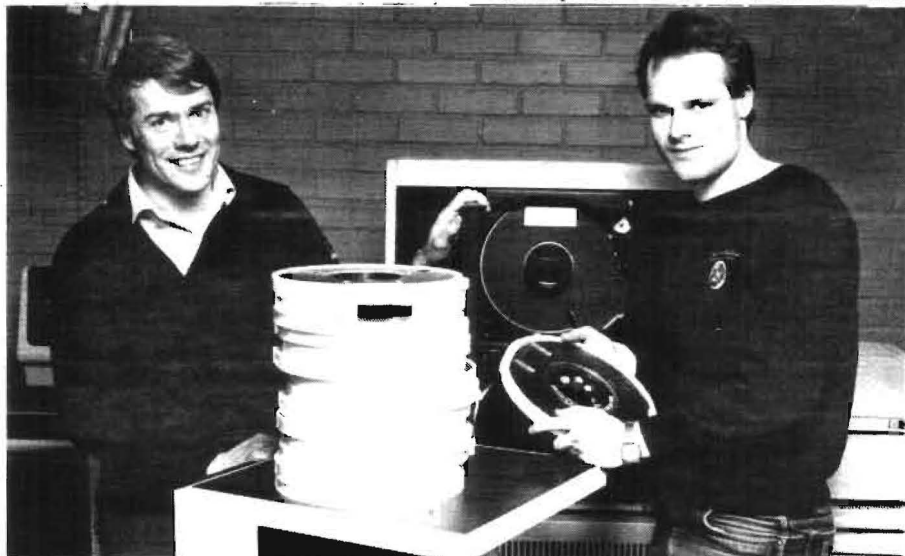
FFV Underhåll och vissa andra platser. Ett operativsystem är det basprogram som levereras tillsammans med datorn, för att man ska kunna använda den.

– En viktig del i vårt jobb är att sköta "back-up"-systemet. Vi ansvarar för att alla som använder sig av TEDAX ska kunna vara säkra på att informationen finns sparad och inte förstörs.

– "Back-up" är enkelt uttryckt en kopiering av informationen som görs på magnetband och sedan lagras i ett arkiv. Kopieringen tar mycket tid, därför görs den fullständiga överföringen bara en gång i månaden. Sedan kompletterar vi den dagligen med ändringar, förklarar Anders.

– Skulle vi göra fullständig "back-up" varje dag blev TEDAX-systemet stående varannan dag. Detta sagt för att i någon mån förklara hur tidskrävande det är.

– En enda gång har vi tvingats använda den kopierade informationen från arki-

Anders Forss och Stephan Andersson visar hur många bandrullar de blev tvungna att "läsa ner" för att återställa den förstörda informationen vi berättat om i reportaget.

– Skulle man överföra hela TEDAX-systemet till dessa tunna magnetband får man använda 25 kilometer band, säger Anders. Foto: Hans Hedin.

ARBOGA

Vårt att veta om sektion Data- behandlingsteknik

Sektion Databehandlingsteknik, AS60, tillhör avdelning Systemteknik inom division Avionik.

Sektionen har tolv anställda. Sektionschef är Anders Forss.

Orderingången 1984 uppgick till närmare fem miljoner kronor. AS60 svarar huvudsakligen för intern dataservice till division Avionik.

Verksamheten omfattar följande:

- Systemarbete och programmering för minidatorer som HP 1000 och VAX-datorer.
- Systemadministration, drift och utbyggnad av företagets TEDAX-system.
- Försäljning av datorkraft och terminaler för teknisk databehandling, samt utbildning av systemanvändare.
- Programproduktion för FMV-ägda autotestsystem för flygplan 37.

AS60 återfinns i By 31 vid FFV Underhåll i ArboGA, men har även en medarbetare stationerad vid FMV i Stockholm.

vet. Vi skulle ha varit helt strandsatta utan den möjligheten och det hade framförallt drabbat sektion Autotestteknik, vars information på skivminnet visade sig vara felaktigt.

Pirrigt värre...

Det började en fredagkväll. Några av medarbetarna på AS60 jobbade övertid för att hinna få fram några viktiga testresultat som sektion Autotestteknik skulle ha med sig till England några dagar senare.

– De upptäckte att det var massor av fel på informationen. Det enda vi kunde göra var att använda "back-up"-systemet och återställa alltsammans däri- från, berättar Anders.

– Nu bar det sig inte bättre än att vi måste återställa fyra veckors produktion, det vill säga börja med en fullständig "back-up" och sedan gå vidare dag för dag med alla ändringar under fyra gångna veckor. Det kändes lite pirrigt, när vi satte igång på måndagmorgonen, för på onsdag skulle medarbetarna från Autotestteknik åka till England och ha resultatet med sig.

– På tisdag förmiddag var skivminnet igång igen. Överföringen hade lyckats och informationen var återställd i fel-fritt skick. Det var naturligtvis en stor lättnad för oss och dem vi gjort jobbet för, säger sektionschefen.

– Detta är enda gången vi hamnat i en sådan situation sedan vi började med TEDAX. Nu vet vi ännu säkrare att "back-up"-systemet fyller sin funktion och att det är pålitligt till 100 procent, avslutar han.

Lida pin för att bli fin...

– Rena rama vandaliseringen!
Det säger några upprörda FFV-
anställda om beskärningen av
popplarna inom området.

Vad är meningen med denna
åtgärd, som till råga på allt ut-
förs några månader innan kung-
en ska komma?

Åke Entoft, chef för Anlägg-
ningsservice inom division Ser-
vice, förstår reaktionerna:

– Jag håller med om att det inte
ser vackert ut, men det är nöd-
vändigt. Om några år är popp-
larna säkert både vackrare och
kraftigare än tidigare, säger
han.

– Har du sett vad de håller på med?
Popplarna sågas sönder så de ser ut som
torra vedpinnar efteråt!, sa en förbitt-
rad FFV-anställd när han besökte re-
daktionen häromveckan.

– Hur kan de sätta igång med en sådan
vandalisering, när vi snart ska ha mas-
sor av folk här och fira jubileum?, fort-
sätte han.

Frågan går vidare till Åke Entoft. Det
är han som beslutat att popplarna ska
beskäras.

Håller han med om att Anläggningsser-
vice sysslar med vandalisering?

– Inte alls. Vi gör det enbart för att det
är nödvändigt, svarar Åke.

Popplarna beskärs kraftigt för första gången på många år. När trädgårdsarbetarna är färdiga med sitt verk, återstår endast en "samling vedpinnar", tycker åskådaren.

Foto: Ingemar Kjellberg

"Långsiktiga åtgärder"

– Många års underlåtenhet att beskära
popplarna har gjort dem spretiga och
vildvuxna. De har fått ett svagt utveck-
lat grenverk, förklarar Åke.

– Mark- och skogsvård innebär ju ofta

långsiktiga åtgärder. Det betyder att vi
får lov att blunda korta perioder, då
landscapsbilden är oestetisk. Om några
år kommer popplarna att vara vackrare
och livskraftigare igen! tröstar Åke.

Vi får väl nöja oss med att inga andra
"nedskärningar" är aktuella vid FFV
Underhåll i Arboga...

Sigvard blev dubbelbelönad

Den lokala förslagskommittén
vid FFV Underhåll i Linköping
har hållit sammanträde.

14 förslag ersattes, varav ett i
form av en så kallad belöning.

Örjan Andersson, FC53, har redan tidi-
gare fått sitt förslag till utbyte av lager-
ringar ersatt med 16000 kronor. Nu an-
håller han om förnyad prövning i Cen-
trala Förslagskommittén (CFK) av
ärendet, eftersom antalet översyner
med lagerbyte har ökat på Rategyro.
Den lokala kommittén har överlämnat
ärendet till CFK.

Kenneth Berger och Kaj Nilsson, FP64,
får dela på 1800 kronor för sitt förslag
till krympslangar till testreglage och
kablage.

Per-Ove Pettersson, FC53, och Lars Pe-
tersson, FP54, fick sitt förslag till ändrat
material i hållare till attitydindikatorer
belönat med var sin pennkniv. För-
slaget kommer inte att införas men det
bedömdes positivt, eftersom det påskyn-
dade en annan godtagbar teknisk
lösning.

Leo Vikman, FC52, fick 900 kronor för
sitt förslag till reparationsmetod.

Björn Axelson, FC52, fick 2400 kronor
för sitt förslag till införande av två ny-
lonringar i en ventil.

Rune Ahl, FT81, fick 1800 kronor för
sitt förslag till hållare för borrhylsa.

Karl-Gunnar Karlsson, FP48, fick 900
kronor för sitt förslag till borrjigg för
lässtift.

Hans Rylander, FP81, fick 600 kronor
för sitt förslag angående förbättrad

kvalitet på transportemballage.

Bertil Nyström och Bo Samuelsson,
FT61, fick dela på 900 kronor för sitt
förslag till luftverktyg till glashuvar.

Karl-Axel Hjorthage, FP48, fick 1200
kronor för sitt förslag till verktyg för
broms på vinsch till HKP4 B.

Per-Olov Malmén, FP69, fick 900 kro-
nor för sitt förslag till ändring av
limtyp.

Per Larsson, FP75, fick 2700 kronor för
sitt förslag till tillverkning av D/A-om-
vandlare.

Sigvard Hansson, FF69, fick två förslag
ersatta! Först fick han 1500 kronor för
förslag till verktyg för stjärnskruvar.
Sedan fick han 1800 kronor för sitt för-
slag till verktyg för losstagning av glas-
kant.

Underhåll överlägsna i badmintonmästerskap

Vid FFV-mästerskapet i badminton den 16 mars i Motala vann FFV Underhåll överlägset genom sina lag från CVM IF och CVA IF.

Tävlingarna var av hög klass och genomfördes under gemytliga former. Arrangör denna gång var CTV IF, som klarade sin värduppgift med all heder.

Resultat vid FFV-mästerskapet i badminton 1985:

Herrsingel

1. Ulf Blad, CVM IF
 2. Lars-Ove Andersson, CVA IF
 3. Bengt Kvarnström, CVM IF
- (På fjärde och sjunde plats kom Gunnar Hultman, respektive Peter Larsson, båda CVA IF.)

Herrdubbel

1. Runo Tirholm/Bengt Kvarnström, CVM IF
2. Christer Lundgren/Thomas Angerlin, Telub IF

3. Ulf Bladh/Björn Andersson, CVM IF
4. Gunnar Hultman/Knut Andersson, CVA IF)

Herrsingel, veteran

1. Björn Andersson, CVM IF
2. Per-Arne Norling, CVA IF
3. Curt Strömberg, GF IF

Damsingel

1. Lena Jonasson, Telub IF
2. Maria Johansson, CTV IF
3. Gunnel Udd, CVA IF

Damdubbel

1. Maria Johansson/Sonja Svensson, CTV IF
2. Lena Jonasson/Karin Runbert, Telub IF
3. Ingrid Andersson/Anki Pettersson, CTV IF

Sammanlagd standardpoäng visar att CVM IF vann med 15 poäng, därefter kommer CVA IF med 14 poäng, Telub IF 12 poäng, CTV IF 8 poäng och GF IF med 5 poäng.

Bengt Kvarnström, CVM IF, blev trea i herrsingelklassen vid FFV-mästerskapet i badminton. Den klassen vanns av Ulf Bladh, också han CVM IF. Tillsammans med Runo Tirholm från samma lag tog Bengt Kvarnström dessutom hem segern i herrdubbelklassen. Vilka framgångar för FFV Underhåll!

LINKÖPING

Augångna

På egen begäran

Kaj Rosén, avdelningsdirektör, UT80
Birgitta Larsson, förste byråintendent, SL58
Jan-Erik Karlsson, elmontör, FP70

TACK

Varmt tack till alla Ni som uppvaktade mig så storartat i samband med min pensionsavgång. Att så många av mina medarbetare från både motor- och apparattiden ställde upp gladde mig alldeles speciellt.

Jag blev helt överväldigad av alla presenter, blommor, vackra ord och den mycket trevliga avskedsfesten.

Sådant värmer gott och jag kommer att bevara allt detta i ljusst minne. Hej och tack för mig!

Sture Nilsson

GRATTIS!

50 år

22 april
Bengt-Åke Andersson, FA28

Ett hjärtligt tack till FFV och FCTF lf 72 för blommor och presenter jag mottagit i samband med min pensionering. Ett innerligt och varmt tack också till chefer och arbetskamrater för en trevlig och minnesvärd festkväll avslutad med överlämnande av mycket uppskattade presenter och blommor.

Tack alla övriga.

Ragnar Hedengård, SA58

Ett varmt tack till arbetskamraterna vid SB50 och 55, FL01 och 02, samt till "Ett litet gäng på CVM" för uppvaktningen i samband med min högtidsdag.

Bernhard

Nyanställda

Mars

Peter Jonsson, verkstadsingenjör, FF85
Peter Blomqvist, instrumentmontör, FP53
Arne Johnsson, elmontör, FP70

April

Ove Eriksson, driftingenjör, FC55
Jan-Erik Björk, förste driftingenjör, FF21
Örjan Bernhardsson, apparatmontör, FC52

Ordvitshörnan

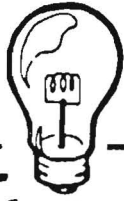
Systembolaget ska visst börja sälja kakor också. Då blir det vin- och spritscentralen.

Nu ska sjukhusen föra intern nattjournal - internationalen.

Nudisten ska inte kasta byxan i sjön. Jag undrar om det finns någon brun färg? Det umbrar jag också.

Målaren hade börjat dansa palett.

"Waggis"

Förslags- verksamheten

De får ersättning

Förslagskommittén vid FFV Underhåll i Arboga har beslutat att följande förslagsställare ska få ersättning:

Leif Kjerling, MA74, förslag till provtryckning av tåthus 5 RM8, 1200 kronor.

Jan Ivarsson, MA74, och Jan Moen, MA95 förslag på nittång som kan nita utan demontering av spridare från luftfördelare Gr 15, RM8B, 1 800 kronor tillsammans.

Erling Adamsson, MA75, förslag till avdragarring för lagerhus 1 RM8A och B, 1 800 kronor.

Lars Björkdahl, MG84, förslag till pressverktyg för lager till inloppsdel på RM9, 900 kronor.

Lars Björkdahl, MG84, förslag till momentnyckel för inloppsdel RM9, 1 200 kronor.

Kent Unger, MG84, förslag till klammor till provtryckningsutrustning till RM9, 900 kronor.

Leif Sjöberg, AF34, förslag till lyftdon för freonburk, 900 kronor.

Krister Pettersson och Ronny Lundberg, båda MA74, förslag till skydd att skjuta under hängande last, 1 200 kronor tillsammans.

Harry Nääs, MA24, förslag för undvikande av skador på rör vid transport, rörställ HB, 900 kronor.

Hans Persson och Göran Karlsson, båda MA24, förslag att underlätta hanteringarna av kompressorringar i RM8-förrådet, tunnel 7, 1 500 kronor tillsammans.

Sven Jonsson, MR 44, förslag till extra stöd till slipfixtur XSL-F1250-213352, 1 200 kronor.

ARBOGA

Kom med förslag!

Som du ser härintill kan det vara lönsamt att bidra med förslag till Förslagskommittén!

FFVs förslagsverksamhet har redan haft stor betydelse för nedbringandet av underhållskostnader och bättre arbetsmiljö. Att det dessutom ger ett extra tillskott i lönekuvertet för somliga förslagsställare, torde vara välbekant vid det här laget.

Nu vill Centrala Förslagskommittén slå ännu ett slag för att fler anställda ska komma loss och aktivera sig i denna viktiga verksamhet.

Du hittar en apelsinfärgad folder i samma fack som U-aktuellt placeras i. Där får du information hur du ska göra när du har fått en bra förslagsidé. Sätt igång idag – du är välkommen!

Bridge-mästare

CVA IF:s Vårmästerskap i bridge ägde rum den 15 mars 1985 i Arbetarföreningens lokal.

Med glädje noterade arrangörerna ett rekorddeltagande: 18 par ställde upp denna gång.

Efter avklarad mästerskapsspel avnjöts som vanligt en supé under gemytlig gemenskap.

Tävlingsform för årets bridgemästerskap var Barometer, 24 bricker. Tävlingsledare var Bo Forslund. Det blev en spännande tävling och slutsegern avgjordes inte förrän de allra sista ronderna.

Paren som kom på andra, tredje och fjärde plats turades hela tiden om i ledningen.

Slutsegrarna spurtade mycket starkt. De låg på sjunde plats, när sex bricker återstod, på fjärde plats när fyra bricker fanns kvar och slutligen som tvåa före den avslutande rond.

Resultatet för de sju bästa lagen blev enligt följande:

1. Tuve Olovsson –	
Lars Gustafsson	+40
2. Ingemar Nilsson –	
Karl-Arvid Arvidsson	+38
3. Sture Stridsberg –	
Rigmor Stridsberg	+28
4. Sven-Erik Rydkvist –	
Carla Rydkvist	+14
5. Carl-Gustav Junghard –	
Gunnar Österlund	+5
6. Mats Hollström –	
Bonje Rosengren	+2
7/8 Hans Hansson – Bo Bergkvist	+1
7/8 Anders Ander –	
Anders Andersson	+1

Angående asbest

1977 gjordes en inventering av de anställda som varit i kontakt med asbest. Då viss personalomsättning har skett sedan dess, kan nyanställda ha tillkommit som varit i kontakt med asbest.

Du som vet att så är fallet, meddela Hälsocentralen skriftligen före den 30 april.

Observera!
Ovanstående gäller ej de som tidigare anmält sig och varit på kontroll hos oss.

Hälsocentralen

Bostad för Bo?

Vår nye informationschef för Informationsservice, SD, behöver bostad till sommaren. Bo Tegenborg hoppas att någon i U-aktuells läsekrets ska kunna hjälpa honom lösa detta problem.

Bostaden får gärna vara en äldre villa eller kulturhus i centrala Arboga eller ett modernare hus i stans ytterområden.

Minst fem rum och kök behövs för familjen Tegenborg. Alternativt kan han tänka sig en avstyckad gård eller liknande, högst tre mil från Arboga.

Kontakta Informationsservice, telefon 0589/824 05 eller 818 59 om du har något lämpligt hus att föreslå.

Stort tack!

Till medlemmarna i CVA IF för trivsamma år med fint kamratskap. Tack även för uppvaktning och presenter när jag lämnade ordförandeskapet i föreningen!

Anders Ander

Mitt varma tack till arbetskamrater och vänner inom Motoravdelningen för den fina gåvan och blommorna vid min pensionering

Carl Eriksson, MG83

Ett varmt tack och hjärtligt tack för vackra blommor och present som jag fick vid min avgång.

Gunvor Schön, AF75

U-AKTUELLT 1985

Ansvarig utgivare:	Tommy Johansson
Redaktör:	Britt Blom SD05
Redaktion:	Ann Wilson, SP55 Hans Brännström, BK20
Adress:	FFV Underhåll 73281 Arboga
Telefon:	0589/818 59